Universitat Autònoma de Barcelona

2021/2022

Teoria de les relacions laborals

Codi: 100481
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500258 Relacions Laborals	OB	3	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Pablo Sanz de Miguel
Correu electrònic: Pablo.Sanz.DeMiguel@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Pablo Sanz de Miguel

Prerequisits

Grup 1. Professor Professor Pablo Sanz de Miguel. Idioma castellà

Grup 51. Professor Pablo Sanz de Miguel. Idioma castellà

Objectius

- Proporcionar una visió general de la teoria sociológica sobre el conflicte, el consens i la negociació.
- Estudiar el procès d'institucionalització del conflicte
- Estudiar les relacions entre les institucions socials i el mercat de treball
- Estudiar el paper dels actors socials: sindicats, empresaris i Estat a les relacions laborals.
- Estudiar les transformacions dels Sistemes de Relacions Laborals.

Competències

- Assessorar organitzacions sindicals i empresarials i els seus afiliats.
- Contextualitzar els esdeveniments socials des d'un punt de vista global (geogràfic, històric, econòmic, ecològic, sociopolític o cultural).
- Demostrar que es comprèn la relació entre processos socials i dinàmica de les relacions laborals.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.
- Identificar els fonaments de les principals àrees de relació jurídica i d'organització en el camp del treball humà.

- Identificar, analitzar i resoldre els problemes i les situacions complexes des d'una perspectiva interdisciplinària (econòmica, històrica, jurídica, psicològica, sociològica).
- Redactar i formalitzar informes i escrits.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip

Resultats d'aprenentatge

1. Comparar els sistemes laborals a Espanya amb els de la resta de països.
2. Conèixer els conceptes bàsics de l'organització social del treball en l'empresa.
3. Conèixer els conceptes bàsics relacionats amb els agents socials de les relacions laborals.
4. Definir els conceptes bàsics de les relacions entre la societat i l'empresa.
5. Definir els sistemes de relacions laborals.
6. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
7. Distingir el vell corporativisme i el nou.
8. Distingir els objectius de les institucions nacionals i internacionals i els seus codis ètics.
9. Donar exemples de la posició dels agents socials en les relacions laborals.
10. Entendre els problemes derivats del conflicte en les relacions laborals.
11. Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.
12. Interpretar el debat dels agents socials i les seves iniciatives: socials, governamentals i empresarials.
13. Reconèixer els grups de pressió i l'acció col·lectiva.
14. Redactar i formalitzar informes i escrits.
15. Treballar de manera autònoma.
16. Treballar en equip.
17. Trobar el consens en les relacions laborals.

Continguts

TEMA I. Treball i ocupació dins del capitalisme contemporani

1.1Fordismo i post-fordismo: teoria de la regulació y norma social de l'ocupació

1.2 Societat informacional, especialització flexible y empresa xarxa

1.3 Teories postmodernes i tesis de la fi del treball

TEMA II. Teories del consens

2.1. L'escola d'Oxofrd: l'enfocament pluralista de les relaciones laborals

2.2 L'institucionalisme en les relaciones laborals

2.3 La teoria de sistemes en les relaciones laborals

TEMA III. Teories del conflicte

3.1 La teoria marxista de les relaciones laborals: R. Hyman

3.2 Les teories marxistes del control

3.2 El poder dins de la teoria de Foucault

3.3 Critical management studies: poder i control en les relaciones laborals

TEMA IV. EL paper d l'estat en les Relacions Laborals

4.1 Teories del neocorporatisme i les relacions laborals

TEMA V. Europeïtzació/transnacionalització de les Relacions Laborals

5.1 Europeïtzació de les relaciones laborals y model social europeu

5.2 Respostes a la Europeïtzació/transnacionalització de les relaciones laborals: solidaritat transnacional i solidaritat excloent

Metodologia

La metodologia del curs és activa i participativa. La docència de l'assignatura serà presencial. Els alumnes tindran una setmana de classe magistral i una setmana de pràctiques a l'aula. En les classes pràctiques els alumnes hauran d'aplicar els coneixements teòrics adquirits a través de l'anàlisi de casos reals de les relacions laborals. Les pràctiques es realitzaran a l'aula de manera grupal i seran avaluades al llarg del curs. Els alumnes deuran també confeccionar un glossari de pràctiques en el qual les pràctiques realitzades a l'aula es presentaran per escrit, al final del curs, complementant-se amb anàlisi i referències a lectures complementàries.

Conducted Fraudulentes: Un alumne que copiï o intenti copiar a un examen tindrà un 0 en l'assignatura i perdrà el dret a la re-avaluació. Un alumne que presenti una pràctica en la que hi hagi indicis de plagi o que no pugui justificar els arguments de la seva pràctica obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, l'alumne suspendrà l'assignatura (0) i perdrà el dret a la recuperació

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
CLASSE INTERACTIVA: LECCIÓ MAGISTRAL I PARTICIPACIÓ	22,5	0,9	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17
TUTORITZACIÓ ACTIVA PRÁCTIQUES I TREBALL DE GRUP	22,5	0,9	1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17
Tipus: Autònomes			
Estudi	100	4	1, 2, 3, 6, 9, 10, 15

Avaluació

Avaluació contínua

1. Pràctiques a l'aula: 20% nota

2. Dossier de pràctiques: els alumnes presentaran per escrit, al final del curs, un dossier de les pràctiques a l'aula. Aquest dossier inclourà els anàlisis dels exercicis així com reflexions ampliades amb referències a les lectures de la bibliografia obligatòria, recomanada o altres. 40% nota

3. Examen individual: 40% nota. És condició necessària aprovar l'examen per a poder sumar en la nota final les dues proves precedents.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
DOSSIER DE PRÀCTIQUES	40%	2	0,08	1, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17
EXAMEN. Cal obtindre almenys un 5 a l'examen per poder superar l'assignatura	40%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17
PRÀCTIQUES A L'AULA	20%	1	0,04	1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17

Bibliografia

Tema I

Bibliografia bàsica

Hyman R. (1994) "La teoría de la producción y la producción de la teoría", en Pollert, A. (comp.): ¿Adiós a la flexibilidad?. Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Socia

De la Garza, E., Celis Ospina, J.C., Olivo Pérez, M.A., Retamozo, M. (2007): "Crítica de la razón para-post moderna (Sennet, Bauman, Beck)", Revista Latinoamericana de Estudios del Trabajo (RELET), 12(19): 9-38

Bibliografia complementària

Alonso, L.E. (1999): Trabajo y ciudadanía. Estudios sobre la crisis de la sociedad salarial. Madrid: Trotta.

Alonso, L.E. (2006): "Centralidad del trabajo y cohesión social: ¿una relación necesaria?", Gaceta Sindical, no. 7: 101-126.

Boyer, R. (2007): Crisis y regímenes de crecimiento: una introducción a la teoría de la regulación. Madrid: Miño y Dávila.

Castel, R. (1997): La metamorfosis de la cuestión social. Una crónica del salariado. Buenos Aires: Paidós.

Castells, M. (1997): La era de la información. Economía, sociedad y cultura. Vol. 1 La Sociedad Red. Madrid: Alianza Editorial.

Graeber, D. (2018) Trabajos de mierda. Barcelona: Ariel

Miguélez, F.; Prieto, C. (2001): "Crisis del empleo y de cohesión social", Cuadernos de Relaciones Laborales, no. 19: 223-240.

Míguélez, F.; Prieto,C (2009): "Transformaciones del empleo, flexibilidad y relaciones laborales en Europa", Política y Sociedad, Vol. 46, no. 1-2: 275-287.

Pollert, A. (1994.): ¿Adiós a la flexibilidad?. Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.

Prieto, C. (2000): "Trabajo y orden social: de la nada a la sociedad del empleo (y su crisis)", Política y Sociedad, Vol. 34: 19-32

Prieto, C.(2002):"La degradación del empleo o la norma social del empleo flexibilizado", Sistema. 168-169: 89-106

Tema II

Bibliografia bàsica

García Calavia, M. (2004) "Los «buenos» tiempos de las «relaciones industriales»: Una aproximación sociológica" en C*uadernos de Relaciones Laborales*, 22:89-111

Cruz Villalón, J. (2016) "Nuevas funciones de la negociación colectiva y alternación de su marco normativo" en *Revista de Economía Laboral* 13 (2): 6-33

Bibliografia complementària

Commons, J.R. (1967). Trade Unions and Labour Problems. New York: Augustyus . Kelly Editors

Dunlop, J.T. (1978). Sistemas de relaciones industriales. Barcelona: Peninsula

Fernández Steinko, A. (2002). Experiencias participativas en economía y empresa. Madrid: siglo XXI.

Köhler, H. D.; Martín Artiles, A. (2009). Manual de la sociología del trabajo y de las relaciones laborales. Madrid: Delta Publicaciones.

Martín Artiles, A. (2003). Teoría de las relaciones laborales. Barcelona: UOC.

Perlman, S. (1962). Teoría del Movimiento Obrero. Mexico: Aguilar

Polanyi, K. (1989). *La gran transformación*. Madrid: La Piqueta.

Tema III

Bibliografia bàsica

Hyman, R. (1981). ¿Qué son las relaciones laborales?. Relaciones industriales. Una introducción marxista. Madrid: Ediciones Blume

Kights, D. y Willmott, H. (2007): 'Poder y Subjetividad en el Trabajo: de la Degradación a la Dominación en las Relaciones Sociales', en Fernández Rodríguez, C.J. (2009), Vigilar y organizar. Una introducción a los Critical Management Studies, Siglo XXI, Madrid,

Bibliografia complementària

Braverman. H. (1974): Labour and monopoly capital: the degradation of work in the twentieth century. New York: MonthlyReviewPress.

Burawoy, M. (1989): El consentimiento en la producción. Los cambios del proceso productivo en el capitalismo monopolista. de Burawoy. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.

Edwards, R. (1982): Las transformaciones de la fábrica en el siglo XX. Madrid: Alianza.

Fernández Rodríguez, C.J. (2009), Vigilar y organizar. Una introducción a los Critical Management Studies, Siglo XXI, Madrid,

Foucault, M (1996). La verdad y las formas jurídicas. Barcelona: Gedisa

Hyman, Richard (1981). Relaciones industriales. Una introducción marxista. Madrid: Ediciones Blume

Hyman, Richard (2001). Understanding European Trade Unions. London: Sage.

Tema IV

Bibliografia bàsica

Schmitter, P. (1985) "Neocorporatismo y estado" en REIS 31:47-78

Fernández García, T. y Andrés Cabello, S. (2015). Crisis y estado de bienestar: las políticas sociales en la encrucijada. Tendencias & Retos, 20(1), 119-132.

Bibliografia complementària

Esping-Andersen, G. y Palier, B. (2010). Los tres grandes retos del Estado de bienestar. Barcelona: Arial

Köhler, H. D.; Martín Artiles, A. (2009). Manual de la sociología del trabajo y de las relaciones laborales. Madrid: Delta Publicaciones.

Martín Artiles, A. (2003). Teoría de las relaciones laborales. Barcelona: UOC.

Offe, C. Schmitter, P. (1995) "Las paradojas y los dilemas de la democracia liberal" en Revista Internacionalde filosofía política, núm. 6: 5-30

Pérez Yruela, M; Giner, S. (1985) "Corporatismo: el estado de la cuestión" en REIS 31:9-46

Royo, Sebastian (2002). A new century of corporatism?.London: Praeguer

Schmitter, P (1992) Teorías del neorcorpartismo: Ensayos de Philippe C. Schmitter Guadalajara (México):Universidad de Guadalajara

Tema V

Bibliografia bàsica

Jepsen, M.y Serrano, A. (2011):"El modelo social europeo. La frágil producción política de un proyecto social comunitario", Pasajes: revista de pensamiento contemporáneo. 35:53-66

Beneyto, P. i Rocha, J. (2014) "Crisis económica, acción sindical y relaciones laborales transnacionales en la Unión Europea" Actas del XI Congreso Español de Sociología, Facultad de Ciencias Políticas y Sociología Universidad Complutense de Madrid 10-12 de julio de 2013 / coord. por Heriberto Cairo Carou, Lucila Finkel Morgenstern, Vol. 4, 2014 (Adenda) págs. 275-282

Bibliografia complementària

Afonso, A. and Rennwald, L. (2018). "Social class and the changing welfare state agenda of radical right parties in Europe". In: Manow P, Schwander H and Palier B (eds) Welfare Democracies and Party Politics: Explaining Electoral Dynamics in Times of Changing Welfare Capitalism.Oxford: Oxford University Press, pp. 171-196.

Bieler, A. and R. Erne. 2015 "Transnational Solidarity? The European Working Class in the Eurozone Crisis" in: L Panitch and G. Albo (eds.) Transforming Classes, Socialist Regist

Connolly, G. Stefania, M andMartínez Lucio, M. (2014). "Trade union renewal and the challenges of representation: Strategies towards migrant and ethnic minority workers in the Netherlands, Spain and the United Kingdom". European Journal of Industrial Relations, 20(1), pp. 5-20.

Fichter, M. (2008). "German TradeUnions and RightExtremism: UnderstandingMembershipAttitudes", European Journal of Industrial Relations, 14(1), pp. 65-84.

Keune, M. and Marginson, P. (2013). Transnational Industrial Relations as Multi-LevelGovernanceInterdependencies in European Social Dialogue. British Journal of Industrial Relations, 51(3), pp. 473-497

Standing. G. ¿Por qué el precariado no es un concepto espurio?, Sociología del Trabajo, 82, pp.

Stöss, R. (2017). Trade unions and right-wing extremism in Europe. Friedrich-Ebert-Stiftung, Berlin.

Yilmaz, F. (2016)How the Workers Became Muslims. Immigration, Culture, and Hegemonic Transformation in Europe. University of Michigan Press

Programari

No